

Initiatiefvoorstel “kwaliteit van de politiek bestuurlijke besluitvorming”

Onderwerp:

Initiatiefvoorstel “kwaliteit van besluitvorming” van het CDA Gouda en de VVD Gouda.
Tbv besluitvorming in de raad van 23 februari 2021

Wettelijke grondslag:

- Gemeentewet art. 147a, lid 1
 - Art 36 Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de gemeenteraad van de Gemeente Gouda 2020
-

Initiatiefvoorstel:

Inleiding

Gouda is een stad in beweging. Dit heeft tot positief gevolg dat de stad blijvend ontwikkeld wordt. Als gevolg van deze constante ontwikkeling worden er vele voorstellen, plannen en initiatieven aan de stad en de gemeenteraad voorgelegd. Voor al deze voorstellen dient er een goede besluitvorming plaats te vinden. Door de grote hoeveelheid raadsvoorstellen, plannen van het college en initiatieven uit de stad, blijkt deze besluitvorming beter te kunnen. Hiervoor hebben het CDA Gouda en de VVD Gouda een initiatiefvoorstel geschreven.

Probleemstelling / aanleiding

De Raad is in de afgelopen periode op diverse momenten geconfronteerd met voorstellen en besluiten van het college die weerstand oproepen en nog steeds oproepen in de stad en de gemeenteraad.

Mede door het gekozen besluitvormingsproces is er onrust ontstaan die voorkomen had kunnen worden. Dat belangen politiek moeten worden gewogen is een gegeven. Echter, in de procedure voorafgaande aan besluitvorming door gemeenteraad of college is niet altijd inzichtelijk en transparant hoe belangen worden gewogen en/of en hoe de belanghebbenden worden meegenomen in het beleid of besluitvormingsproces. Dit ervaren wij als een gemeenschappelijk een probleem. Door deze onduidelijkheid duren procedures soms onnodig lang en voelen inwoners zich niet gehoord. In dit besluitvormingstraject is de raad niet altijd goed gepositioneerd, wat de kwaliteit van besluitvorming ook niet ten goede komt. De praktijk laat dat in deze besluitvormingsprocessen te veel tijd en energie onnodig verloren gaat. De zelf besluitvorming wordt daarmee onzorgvuldig. Bijvoorbeeld omdat een besluit is genomen op basis van niet vooraf afgestemde informatie waarbij diverse alternatieven zijn verkend.

Vanuit de Raad is meermaals aangegeven dat men behoefte heeft om aan de voorkant van het proces inzicht te krijgen in de procedure in algemene zin, alsmede de kaders, randvoorwaarden en de weging van belangen van alle belanghebbenden. Deze verbetering moet leiden tot een betere inhoudelijke behandeling in laats van een discussie achteraf over het proces ofwel de kwaliteit van besluitvorming hoeft te gaan. De discussie over belangen en afwegingen daarvan voor de belanghebbende moet juist aan de voorkant worden gevoerd.

Als gemeente dien je voor de stad te streven naar een maximale kwaliteit van besluitvorming. De constatering dat de besluitvorming beter kan én moet, vormt dan ook de aanleiding tot dit initiatiefvoorstel. Met een hogere kwaliteit wordt Gouda een betere stad waar het nog beter wonen, werken of verblijven is, waarbij belanghebbenden zich meer onderdeel van de stad voelen.

Beoogd effect van het voorstel

Dit initiatiefvoorstel beoogt de kwaliteitsverbetering van de besluitvormingsprocedure te realiseren. Voor een goede besluitvormingsprocedure is het noodzakelijk vooraf duidelijke kaders en randvoorwaarden te stellen, om belangen in beeld te krijgen en hier een inhoudelijk afwegingen over te kunnen maken. Dit valt of staat bij een goed en helder proces van besluitvorming dat optimaal is georganiseerd.

Wanneer zowel inwoners als de gemeenteraad beter gepositioneerd zijn, ondersteund met duidelijke kaders, randvoorwaarden en een heldere procedure, kan de energie in de stad beter benut worden. Bijkomend voordeel is dat dit een fors deel van de agenderingsverzoeken vanuit de gemeenteraad voorkomen wordt, omdat vooraf helder is wat de kaders zijn.

Wijze van aanpak

Indieners stellen voor om te gaan werken met een onderwerpenlijst. Deze zogenaamde A-onderwerpen zijn onderwerpen die grote invloed kunnen hebben op de stad, de inwoners, ondernemers of omgeving, waarbij mogelijk onrust zou kunnen ontstaan of waar de hoeveelheid belanghebbenden of de complexe samenstelling van de kring van belanghebbenden derhalve aanleiding kunnen geven voor een nadere planuitwerking.

- Het presidium zal de nadere criteria waaraan de A-onderwerpen moeten voldoen vaststellen;
- Een aanzet hiertoe ten aanzien van college besluiten wordt in de bestuurlijke reactie gedaan;
- De onderwerpen worden tijdig aan de agendacommissie gemeld om te worden ingepland;
- Het college zal per A-onderwerpen gevraagd worden een plan van aanpak voor te leggen aan de raad ter bespreking in de desbetreffende commissie;
- De commissie is op basis van het plan van aanpak in staat aan de voorkant kennis te nemen van het voorgestelde (besluitvormings)proces;
- Het proces kan vervolgens eventueel worden bijgestuurd door de gemeenteraad.

In dit plan van aanpak zullen kaders en randvoorwaarden, de kring van belanghebbenden en de diverse belangen alsmede het proces(stappen) omschreven opgenomen. Deze kaders kunnen bij een plan of ontwikkeling in een vroeg stadium met belanghebbenden gedeeld worden, zodat deze desgewenst met een binnen de kaders passend voorstel kunnen komen. Hierbij wordt het *Plan van aanpak Gouda* conform bijlage I gebruikt.

Raadsbesluit:

De raad van de gemeente Gouda;

gelezen het voorstel van het CDA Gouda en de VVD Gouda getiteld: 'kwaliteit van besluitvorming'
van 23 februari 2022,

Mede gelet op de bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel en de behandeling in de raadscommissie voor Bestuur;

besluit:

1. De in dit initiatiefvoorstel beschreven procedure vast te stellen
2. Kennis te nemen van de bestuurlijke reactie op het initiatiefvoorstel.
3. het college van burgemeester en wethouders te verzoeken:
 - a. op initiatie van presidium en agendacommissie bij A-onderwerpen een plan van aanpak voor te leggen aan de Raad ter bespreking in commissieverband;
 - b. dit plan van aanpak beschrijft de kaders en randvoorwaarden, de belangen en belanghebbenden alsmede de procestappen die het college wil doorlopen om deze belangen te wegen en belanghebbenden te betrekken.
 - c. de kaders voor een plan of ontwikkeling vervolgens in een vroeg stadium met belanghebbenden te delen, zodat deze desgewenst met een binnen de kaders passend voorstel kunnen komen.
 - d. tot het hanteren van het format Plan van aanpak Gouda conform bijlage I.
 - e. een jaar na start van de toepassing van deze werkwijze te evalueren wat de opbrengst is van de voorgestelde werkwijze.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 23 februari 2021.

De raad van de gemeente voornoemd,

Ondertekening:

Huibert van Rossum, CDA Gouda

Kevin de Jonge, VVD Gouda

Bijlage I - Format plan van aanpak Gouda:

Het plan van aanpak omvat de volgende elementen:

- Het plan van aanpak wordt opgesteld bij aanvang van een nieuw proces, maar kan desgewenst ook tijdens een lopend proces plaatsvinden, wanneer de situatie daar aanleiding toe geeft. In dit laatste geval kan er sprake zijn van een herijking van het proces, om opnieuw koers te kunnen bepalen.
- Beschrijft het probleem, context, samenhangende visies en beleidsdocumenten en eerdere besluitvorming en beschrijft op welke wijze de procedure tot besluitvorming door de raad kan plaatsvinden.
- In een plan van aanpak wordt ingegaan op de volgende onderdelen:
 - a. Naam wethouder, ambtelijke afdeling
 - b. Aanleiding om te agenderen
 - i. Probleemstelling: wat is het probleem, vraagstuk dat we op moeten lossen?
 - ii. Beoogd resultaat: wat wordt aan het einde van het proces verwacht? (bijv. concreet voorstel, nota met meer verschillende scenario's, kaderstellende notitie, of als tussenstap een nieuw procesvoorstel met plan van aanpak)
 - c. Contextschets (inventarisatie), met daarin o.a.:
 - i. Historie (wat is vooraf gegaan)
 - ii. Het beleidskader en samenhang met andere beleidsstukken;
 - iii. De kring van belanghebbenden (incl. de bekende belangen)
 - iv. Kaders en randvoorwaarden en/of beperkingen (financiën, wettelijke verplichtingen, deadlines, etc.).
 - v. Voor inwoners heldere kaders waar de ontwikkeling aan dient te voldoen in het geval van een tegenvoorstel uit de stad zelf
 - d. Analyse en conclusies van de contextschets (stand van zaken)
 - e. Rol, verantwoordelijkheden en de bevoegdheden van de raad (komt de raad tijdens het proces ook nog aan bod?)
 - f. Rol van de belanghebbenden
 - g. Procesvoorstel, met daarin opgenomen:
 - i. Stappenplan met fasering
 - ii. Tijdsplan
 - iii. Participatie (wanneer, in welke vorm en wat gebeurt er met de bijdragen)
 - iv. Communicatie (wanneer en in welke vorm)
 - v. Eindevaluatie (wanneer en in welke vorm)
 - h. Voorstel voor inhoudelijke kaderstelling:
 - i. hoe en wanneer stelt de raad inhoudelijke kaders voor het onderwerp?
 - ii. Het college kan een voorstel doen voor de wijze waarop de raad inhoudelijke kaders zal bepalen.
 - iii. Plan van aanpak worden voorgelegd aan commissie en/of raad.

Informatie bronnen:

- O.a. gemeente Steenbergen / gemeente Waalwijk / VNG / VPNG (procesregie)